

ใบความรู้ที่ ๘ เรื่อง คำกริยา
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ เรื่อง สรรสร้างนิราศภูเขาทอง
แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๔ เรื่อง คำกริยา
รายวิชา ภาษาไทย รหัสวิชา ท ๒๑๑๐๑ ภาคเรียนที่ ๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑

คำกริยา

คำกริยา คือ คำที่ทำหน้าที่เป็นส่วนหลักของกริยาวลี ซึ่งเป็นส่วนสำคัญของประโยค แบ่งเป็น

๑. คำกริยาที่มีหน่วยกรรม ได้แก่

คำกริยากรรม คือ คำกริยาที่มีนามวลีตามหลัง และนามวลีนั้น ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรม เช่น ฉันฟัง ข่าวทุกวัน ชาวสวนเก็บผลไม้

คำกริยาทวิกรรม คือ คำกริยาที่มีนามวลี ๒ นามวลีตามหลัง นามวลีแรกทำหน้าที่เป็นกรรมตรง นามวลีหลังทำหน้าที่เป็นกรรมรอง เช่น ครูสอนหนังสือนักเรียน แม่ให้เงินน้อง

๒. คำกริยาที่ไม่มีหน่วยกรรม

คำกริยาอกรรม คือ คำกริยาที่ไม่มีนามวลี ทำหน้าที่เป็นหน่วยกรรมตามหลัง หน่วยเติมเต็ม หรือหน่วยเสริมความตามหลัง เช่น ทหารเดิน แม่ค้านั่ง

คำกริยาคุณศัพท์ คือ ส่วนคำกริยาที่แสดงคุณสมบัติ หรือสภาพของคำนามหรือคำบุรุษสรรพนาม เช่น ผู้เข้าประกวดสวยทุกคน คุณพ่อเก่งที่สุด

คำกริยาที่ต้องเติมเต็ม คือ คำกริยาที่มีนามวลีทำหน้าที่เป็นหน่วยเติมเต็มตามหลัง เช่นคำว่า เป็นเหมือน คล้าย เท่า ไข้ มี เกิด ปรากฏ เช่น พี่เป็นครู ปรากฏแสงประหลาดที่ริมแม่น้ำ

คำกริยานำ คือ คำกริยาที่ปรากฏหน้าคำกริยาอื่น ในโครงสร้างกริยาเรียง เช่น เพื่อนพยายามแนะนำเขาแล้ว กรุณาเข้าแถวซื้ออาหาร

คำกริยาตาม คือ คำกริยาที่ปรากฏตามหลังคำกริยาอื่นเสมอ อาจปรากฏหลังคำกริยาโดยตรง หรือปรากฏหลังหน่วยกรรมของกริยาก็ได้ เช่น กินเสียจะได้พักผ่อน พยายามเข้าอย่าอมแพ้

